

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital

registrikood: 90009654

tänavatalu nimi, Vabaduse plats 2
maja ja korteri number:

linn: Viljandi linn

maakond: Viljandi maakond

postisihthumber: 71020

telefon: +372 5165825

e-posti aadress: kysk@kysk.ee

veebilehe aadress: www.kysk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	15
Bilanss	15
Tulemiaruanne	16
Rahavoogude aruanne	17
Netovara muutuste aruanne	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	21
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	22
Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	22
Lisa 6 Annetused ja toetused	23
Lisa 7 Jagatud annetused ja toetused	23
Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 9 Tööjõukulud	24
Lisa 10 Seotud osapooled	24
Aruande allkirjad	26
Vandeaudiitori aruanne	27

KÜSKI 2020. aasta tegevusaruanne

SISSEJUHATUS

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK) 2020 aasta tegevuse aluseks olid põhikiri ja KÜSKI strateegia, mis kehtib 2020. aasta lõpuni. Konkreetseid tegevusi teostati 2020. aasta alguses KÜSKI nõukogu poolt heaks kiidetud tegevuskava ja finantsplaani järgi.

KÜSKI missioon: panustades vabaühenduste arengusse tugevdame kodanikuühiskonda.

KÜSKI tegevust suunab strateegiliselt 7-liikmeline **nõukogu**, kellest 5 on kodanikuühenduste esindajad, koosseisus kuni jaanuar 2020. Alates veebruaris 2020 on nõukogu koosseisus 7 liiget, kellest 4 on kodanikuühenduste esindajad. Nõukogu kogunes 2020. aastal kaheteistkümnel korral, koosolekute protokollid on avalikustatud <http://www.kysk.ee/noukogu>.

Nõukogu uuendas taotlusvoorude ja rahvusvahelise koostöö konkursside tingimusi, kinnitas Nupukate Lahenduste (NULA) inkubaatori ja tugitegevuste rakenduspartneri konkursi tingimused ja tulemused. Käivitas vabariigi valitsuse riigiasutuste Tallinnast väljaviimise poliitikast lähtudes KÜSKI Viljandisse kolimise ning viis KÜSK kontori alates 1.08.2020 Viljandi riigimajja, Vabaduse plats 2, Viljandi.

Büroos töötas igapäevaselt 7-8 inimest, kel olid hallata erinevad konkursid, taotlusvoorud ja korraldada KÜSKI raamatupidamist, infosüsteeme ja kommunikatsiooni. KÜSKI kontori kolimise tõttu 2020 aastal 4 töötajat koondati ning võeti tööle uusi töötajaid 2020 aasta vältel.

KÜSKI rahastustaotlusi hindavad **hindajate kogu** hindajad - kodanikuühiskonna erinevate valdkondade eksperdid. Juunis 2020 kinnitati kehtiv hindajate kogu. KÜSKI üheks väärtuseks ja põhimõtteks on erapooletus ja poliitiline sõltumatus, mis väljendub ka selles, et projekte hindavad ja analüüsivad sõltumatud hindajad. See tagab toetuste eraldamise objektiivsuse, sõltumatuse ning väldib huvide konflikti tekkimist. Igas taotlus- ja konkursivoorus hindab iga taotlust vähemalt 2-3 hindajat ning hindajad teevad rahastusettepanekud. Kogu hindajate kogu koosseisuga saab tutvuda siin <https://www.kysk.ee/hindajad>.

KÜSKI toetused, arendus- ja koostöötegevused lähtuvad **kahest suuremast eesmärgist**:

- vabaühendused on võimekad ja tegutsevad tõhusalt
- kodanikuühiskonna ja vabaühenduste areng on toetatud sihtgrupi vajadustest lähtuva soodsa tegevuskeskkonna kujundamisele kaasaaitamisega ning arendus- ja tugitegevustega.

Tegevuste fookused oleme jaganud kolmeks:

1. Toetused (voorud ja konkursid)
2. Arendus- ja tugitegevused
3. Rahvusvahelise koostöö soodustamine

Lisaks tegevustele, mille läbiviimiseks on KÜSKil sõlmitud leping siseministeeriumiga, on tegevusaruandes esitatud lühidalt ka teised tegevused, millesse KÜSK on aasta jooksul panustanud.

Toetatud projektide nimekirjad leiab <http://www.kysk.ee/toetatud-projektid>. Detailsema ülevaate KÜSKI tegevusest saab uudistevoost <http://www.kysk.ee/uudised> ja FB lehelt <https://www.facebook.com/KodanikuyhiskonnaSihtkapital/>.

KÜSK lähtub oma tegevustes vabaühenduste eetikakoodeksist, arvestab võrdse kohtlemise põhimõtetega oma töö korraldamisel. Meie põhimõtete ja väärtuste kohta saab rohkem lugeda siit: <https://www.kysk.ee/mitmekesisuse-kokkulepe>. KÜSK kannab Eesti Inimõiguste Keskuse ja Sotsiaalministeeriumi koostöös välja antud mitmekesisuse märgist „Austame erinevusi“, mis kinnitab, et austame oma töötajate ja klientide mitmekesisust.

Oleme aastate jooksul andnud hoogu enam kui tuhandele algatusele ja aidanud sadadel eestvedajatel luua ühiskonnas muutusi. Enamik meie toetatud algatustest on loonud muutusi ühiskonnas või kogukonnas, oleme teinud neist valiku ja tutvustame 100 muutuste loojat siin <https://kysk.ee/kysk10>. Samuti kogume edulugusid, et tutvustada Eesti kodanikuühiskonna eriilmelisust ja tugevust. Nendega saab tutvuda siin: <https://kysk.ee/kysk-edulood>.

2020 aastal levinud COVID-19 viiruse tõttu jäid mitmed planeeritud sündmused ära, samas üsna operatiivselt viidi erinevaid arutelusid läbi veebi teel. KÜSKI suveseminar toimus augustis 2020. Suveseminari teemaks oli KÜSK strateegia 2021-2024 ettevalmistamine ja erinevate huvigruppide kaasamine strateegia aruteludesse. Peale suveseminari jätkus strateegia arutelu erinevate sihtrühmade koostöös kuni strateegia valmimiseni 2021 aasta algul.

TOETUSED

2020 lõppenud võimekuse tõstmise voorud

Arenguhüpet ettevalmistaval voorul oli 2019 kaks taotlemise tähtaega. Toetust sai küsida tegevusteks, mis aitavad ette valmistada arenguhüpet, projekti väljundiks pidi olema tegevuskava arenguhüppeks, äriplaan või tegevuskava sihtrühma kuuluvate vabaühenduste arendamiseks. Projektid kestsid neli kuud ning viimased lõpparuanded laekusid jaanuaris 2020. Kahes voorus kokku sai toetust ligi 200 000 euro eest 52 ühingut. Esimese vooru projektide tulemusel valmis 13 ühingul äriplaani, 12 ühingul tegevuskava arenguhüppeks ning 1 ühingul nii tegevuskava kui äriplaani. Teise vooru tulemusel valmis 20 tegevuskava, 3 äriplaani, üks ühing esitas nii äriplaani kui tegevuskava ning kaks organisatsiooni katkestasid projekti. Kahekümnest ühingust, kes said toetuse arenguhüpet ettevalmistavas voorus, seitse said toetuse ka arenguhüppe voorus. Põnev näide tehtud projektidest on Teeme Ära SA loodud üleriigilise ringmajanduse arenguhüppe tegevuskava Rohetiiger. Organisatsiooni enda hinnangul oli projekt Teeme Ära SAle olulise arenguhüppe algus, mis võimaldab neil muutuda koristusi korraldavast organisatsioonist põhjustega tegelevaks, nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil.

Voorude läbiviimise järel mõistsime, et kahte arenguhüpet ettevalmistavat vooru ei ole otstarbekas korraldada, sest teisel voorul ei olnud väljundit arenguhüppe vooru ja nad ei saanud oma ettevalmistavaid tegevusi hästi realiseerida.

Mõned näited:

MTÜ Postitee – täideti projekti eesmärk töötada välja jätkusuutlik juhtimis- ja finantseerimis-mudel, mis toetab piirkonna eeldusi areneda tugevaks koostöövõrgustikuks. Projekti tegevustesse kaasati nii avaliku sektori esindajaid, äriühinguid kui ka kogukonnaliikmeid. Kaasati ka välisekspert, kelle roll oli protsessi meetodiline ettevalmistamine ja läbiviimine.

Teeme Ära SA – valmis Teeme Ära Sihtasutuse poolt loodava üleriigilise ringmajanduse arenguhüppe tegevuskava koondnimega Rohetiiger, I etapp, mis seab eesmärgiks muutuda koristusi korraldavast organisatsioonist põhjustega tegelevaks, nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil. Nelja kuu jooksul valmis algatuse Rohetiiger esmane tegevuskava, täpsustasid toimkond, eesmärgid, fookused, ajakavad ja tegevused.

MTÜ Forwardspace – Projekti jooksul valmis kolme kaasatud eksperdi abil äriplaani teenuse järgmisele tasemele viimiseks, mis kaardistas ettevõtte teenused, finantsid ning organisatsiooni struktuuri. Lisaks loodi

koostöös ekspertidega 3-aastane finantsplaan ning tegeleti ka organisatsiooni väärtuste, visiooni ja missiooniga.

2020 käivitatud ja ellu viidud voorud

04.02.2020 oli **arenguhüpet ettevalmistava taotlusvoor** tähtaeg. Toetust anti tegevusteks, mis aitavad ette valmistada arenguhüpet, projekti väljundiks tegevuskava arenguhüppeks, äriplaani või tegevuskava sihtrühma kuuluvate vabaühenduste arendamiseks. Vooru **laekus 77 taotlust**. Üldine tagasiside oli positiivne, info taotlusvooruga kohta oli kättesaadav ning tingimused arusaadavad. Kõige keerulisemaks peeti oma mõju hindamist. 70% tagasisideküsitlusele vastanud taotlejaist plaanib esitada taotluse arenguhüppevoor, mis on hea tulemus, kuna see ongi taotlusvoor eesmärg, anda võimalus oma projekti idee põhjalikult eksperdi abiga läbi töötada.

Toetust sai 39 taotlust. Kaks rahastusettepaneku saanud ühingu loobusid eriolukorra tõttu projekti rahastusest. Vähendamaks eriolukorrast tulenevat ebakindlust projektide teostatavuse osas pikendasime projekti abikõlblikku perioodi ühe kuu võrra. Valdkonniti tegeleti arenguvajaduste tuvastamisega ja arengustrateegiade koostamisega, ühingu finantssuutlikkuse arendamisega, kommunikatsiooni-võimekuse tõstmisega, kaasamisega ja olemasoleva tegevuse laiendamisega.

34-l juhul oli projekti väljundiks tegevuskava, 4 ühingu koostasid äriplaani. Üks ühing, Harmi Haridusselts, koostas nii tegevuskava kui äriplaani.

Mõned näited:

MTÜ Estwatch – täideti projekti eesmärk välja töötada strateegiline toimimismudel ja tegevuskava, finantssüsteemi läbipaistvuse ja vastutustundlikkuse suurendamiseks. Projekti tegevustesse kaasati nii välisriikide kui Eesti organisatsioone, projekti meeskond osales projektis aktiivselt. Projekti väljundina valminud tegevuskava on kaasavalt ja põhjalikult koostatud, edasise arenguhüppe saavutamiseks on toetust saadud AH20 arenguhüppe voorust.

EELK Jaani Kogudus MTÜ – täideti projekti eesmärk koostada tegevuskava avalikes huvides tegutseva sotsiaalrestorani käivitamiseks. Tegevuskava valmimise panustasid lisaks ühingu liikmetele mitmed koostööpartnerid ning valminud tegevuskava on kaasav ja hõlmab siht- ja sidusrühmade kaardistust, ühingu meeskonna arenguvajaduste kaardistust, turundus- ja kommunikatsiooni võimekuse kasvatamise plaani ning ärimudeli koostamise plaani. Sotsiaalrestoran ThinkTank meeskonna poolt esitati taotlus AH20 taotlusvoor, kuid AH20 pingerea alusel toetust ei saadud.

MTÜ Harmi Haridusselts – projekti raames saavutati eesmärk koostada tegevuskava ja äriplaan ühingu põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks. Eriolukorraga suutis projekti meeskond edukalt kohaneda, projekti tulemina valminud tegevuskava on kogukonda kaasav ning ärimudel toetab haridusteenuse pakkumise eesmärki. Projekti käigus alustati koostööd oluliste partneritega. Arenguhüppega jätkatakse AH20 voorus.

07.05.2020 avanes 2020. aasta **arenguhüppe taotlusvoor**, mis oli 2020. aastal kahe eraldi fookusega, äriplaanide elluviimine ning tegevuskava elluviimine. Toetust anti tegevustele, mis tõstavad taotleja või tema sihtrühma kuuluvate vabaühenduste võimekust oma põhikirjalisi avalikes huvides eesmärgi saavutada. Vooru tutvustamiseks toimusid veebis nii eesti- kui venekeelne infopäev. Eestikeelsele infopäevale osales rekordiliselt üle 100 inimese, venekeelsele infopäevale osales 29 inimest. Osalejate sõnul eelistaksid nad ka edaspidi infopäevade veebis toimumist. Infopäevade salvestused on leitavad KÜSKI [kodulehelt](#).

15.09.2020 avanes arenguhüppe taotlusvoor. Arenguhüppevoor esitati 116 taotlust, millest 87 olid tegevuskava ning 29 äriplaani elluviimise projektid. Toetust said valdavalt võimekad üle-eestilised organisatsioonid, 23-st toetuse saanud ühinguist vaid 6 piiritlesid oma tegevuse kuni kahe maakonnaga, kõik 6 asuvad ellu viima äriplaani. Äriplaaniprojektide fookuses on peamiselt omatuluvõimekuse kasvatamine,

turundus, teenuste arendamine. Tegevuskavade projektid keskenduvad inimressursside juhtimisele, kommunikatsioonile ja turundusele, tehnoloogilisele arengule, mõju suurendamisele ning finantsjuhtimisele. Projektide abikõlblikkuse periood kestab kuni 31. juuli 2022. Arenguhüppe toetuse saajate ning nende projektidega on võimalik tutvuda KÜSKI kodulehel: <https://www.kysk.ee/toetatud-projektid> Taotlejate tagasiside taotlusvooru korraldusele oli rahulolev, nii taotlus- kui eelarvevormide ning taotluste ettevalmistamise protsessiga.

Väliseesti ajalehtedele suunatud toetusprogrammi tähtaeg oli 24.08.2020. Korraldati toetusprogrammi veebiseminar, millest võttis osa 8 osalejat. Toetust sai taotleda tegevusteks, mis toetavad väliseesti ajalehetoimetuste jätkusuutlikkust rahvusaaslaste kogukondades uudiste ja informatsiooni vahendamisel, Eestiga ühtekuuluvustunde tugevdamisel ning eesti keele või kultuuri hoidmisel ja arendamisel. Esitati 7 taotlust, kõik taotlejad sai toetust, 6 projekti täies mahus, pingereas viimasel kohal asetsenud taotlejat oli vahendite lõppemise tõttu võimalik toetada osalises mahus. **Eesmärgid, milleks toetust küsiti olid näiteks:** lugejaskonna laiendamine ja suurendamine, sh noorema lugejaskonna kaasamine, väljaande jätkusuutlikkus, eesti keele ja kultuuri säilitamine, teabe ja informatsiooni vahendamine, materjalide kogumine, säilitamine ja publitseerimine ning väliseesti kogukonna omavaheline ja Eestiga sidustamine. Taotlejate tagasiside oli üldiselt positiivne, välja toodi ebaselgust abikõlblike kulude osas, ebaselgust tingimustele vastava juriidilise keha osas, ja puuduvat võimalust allkirjastada dokumente digitaalselt. Järelaruannetes toodi välja, et väljaannete jätkusuutlikkuse tagamiseks on eelkõige vajalik panustada veebilahenduste jätkuvasse arendamisse, lugejaskonna suurendamisse ning spetsialiseerunud/professionaalsete autorite kaasamisse, mis kõik vajab rahalist tuge. Väljaandeid suudetakse praeguste vahenditega jätkuvalt välja anda, kuid piiratud vahenditega on raskendatud arenguvajadustega tegelemine ning hea kvaliteedi tagamine.

Mõned näited:

ESTNISK TIDSKRIFT AB, EESTI PÄEVALEHT ROOTSIS

Väljaande Eesti Päevaleht Rootsis (EPL) projekti eesmärk oli digiplatvormi jätkusuutlikkuse tagamine. Tulemusena on digitaalne platvorm kaasajastatud, puhastatud ning hooldatud, lugemisformaadid on tehtud mugavamaks ka vanemale elanikkonnale (võimaldab teksti paremini suurendada). Projekti raames lisati digiplatvormile ka EPL-i vanemad numbrid aastatest 1961, 1991 ja 1992. 2020. aastal ilmus 22 EPL digilehte, mida on võimalik vaadata www.eestipaevaleht.se leheküljel.

FUNDACJA BALTYSKA, EESTI.PL

Projekti „Eestlased ja Eesti kultuur Poolas“ eesmärgiks oli koguda lugusid eestlastest Poolas ning Eesti kultuurist Poolas. Eesmärk avaldada 15 teksti portaalis eesti.pl on saavutatud. Lugude avaldamise ajal detsembris suurenes portaali külastatavus kaks korda. Plaanis on kogutud lugusid edasi reklaamida. Projekti oli suunatud kahel sihtrühmale – Eesti diasporaale ja Eesti kultuurist huvitatud poolakatele. Ei ole võimalik hinnata, kui suures ulatuses Eesti diasporaa avaldatud artikleid luges, kuid kommentaarides ja sõnumites avaldatud mälestuste ja isiklike lugude jagamisest eeldatakse, et sihtrühmani jõuti. Samuti hinnatakse digiplatvormi kui meediumit, läbi mille jõuda kõige suurema hulga lugejateni.

TARTU COLLEGE, EESTI ELU

Tartu College-i projekti eesmärk oli uuendada Eesti Elu veebikeskkonda, luua kaasava sisuloo fond kaasamiseks kogukonda ja uusi autoreid nii Kanada Eesti kogukonnast kui Eestist, ning arendada turundust ja käivitada kakskeelne (eesti ja inglise) noorte väljaanne veebikeskkonna osana. Projekti tulemused saavutati osaliselt. Projekti käigus selgus, et planeeritav veebidisain oli oluliselt mahukam ja ressursi nõudvam kui esialgselt prognoositud, Valmis veebilehe disainkontseptsioon, kaasava loome fondi ning turundustegevust plaanitakse arendada ja rakendada siis, kui uus veebikeskkond on lõplikult valmis. Plaanitakse jätkata Eesti Elu väljaandmist nii digitaalselt kui paberkandjal, ning suurendada lugejaskonda.

2016 ja 2017 algatatud voorude järelaruanded

2020. aastal tegime kokkuvõtteid varasemate voorude **järelaruannetest** ehk siis analüüsida voorude tegelikku mõju 2 aastat pärast projekti lõppu.

Arenguhüppe taotlusvoor 2017 projektide raames keskenduti nii meeskonnaliikmete võimestamisele, huvikaitsevõimekuse arengule, kogukonnateenustele ja sotsiaalsele ettevõtlusele kui ka finants- ja kommunikatsioonivõimekuse arendamisele. Järelaruannete baasilt võib öelda, et toetusvoor oli edukas ning selle tulemusel on kasvanud mitme organisatsiooni võimekus. Taotlusvoor võimaldas ühingul tegeleda just enda organisatsiooni jaoks oluliste valdkondadega, toodi välja, et arenguhüpe aitas jõustada meeskonda, luua partnerlussuhteid ning kasvatada tulusid. Enamikel on praegused väljakutsed seotud liikmete suure koormuse ja kurnatusega ning eriolukorrast tingitud vajadusega mõtestada ümber oma tegevust.

Mõned näited:

Robotex MTÜ – arenguhüppe projekt võimaldas läbi strateegilise planeerimise seada selged sihid ning kaasata partnereid ja toetajaid, kes on aidanud viia Robotexi täiesti uuele tasemele. Varasemast ühe töötajaga organisatsioonist on välja kasvanud 10 töötajaga ühing, mille üritusi on pea 20-s riigis üle maailma.

Saaremaa Vabatahtlik Merepääste Selts – projekti raames tegeleti SVMS professionaalsuse tõstmisega läbi erialaste koolituste ja kodulehe uuenduste. Projekti tulemusel saadi juurde 7 pinnaltpäästjat, 13 mereside operaatorit ning varasemad liikmed said täiustada nii oma professionaalseid kui meditsiinilisi oskusi. Praeguseks võib pidada SVMS üheks suuremaks turvalisust tagavaks organisatsiooniks Saare maakonnas.

Eesti Vegan Selts – projekti käigus tegeleti organisatsiooni strateegilise, organisatoorse ja finantsilise jätkusuutlikkuse ning legitiimsusega. Toimus nihe teavitustööl huvikaitsele, projekti tulemusel kujundati viis uut teenust (toitumisnõustamine ja –teraapia, kogemusnõustamine, õigusnõustamine, koolitused) ning nüüdseks on kaasatud kaheksa eksperti.

Teenuste osutamise ja toodete pakkumise võimekuse tõstmise taotlusvoor 2016 aastal keskendus ühingute teenuste ja toodete arendamisele ning müügitulu suurendamisele. Vooru jooksul ellu viidud projektide fookus oli erinev: arendati välja ning piloteeriti uusi teenuseid; arendati edasi olemasolevaid teenuseid; parandati võimekust teenust pakkuda ning töötati välja uusi tooteid. Järelaruannete baasilt võib öelda, et enamik ühinguid on suutnud säilitada projekti jooksul saavutatud tulemused. Samuti on müügitulu kasvanud enamusel rahastuse saanud ühingutest. 17-st ühingust neljal kahanes 2019 müügitulu võrreldes 2018 aastaga erinevatel põhjustel: põhitoote nõudluse vähenemisest ja kehvapoolsest turundusest (MTÜ Urvaste Külade Selts), kooliõpilaste arvukuse kõikumisest koolis (MTÜ Sänna Kultuurimõis), keskuse juhataja pikaajalisest töövõimetuspuhkusest tingituna (MTÜ Hiirekese Mängutuba) ning 2018. aasta sügisel alanud Tartu Ülikooli uuringuprojekt võttis ühingult oluliselt sisemisi ressursse müügitegevusest (MTÜ Vaikuseminutid). Edaspidised väljakutsed on seotud tööjõu palkamise, kliendibaasi ja oma teenuste leviku laiendamisega.

Mõned näited:

MTÜ Kohila Turvakeskus – projekti käigus käivitati pesumaja teenus, kus töötavad erivajadusega inimesed. Pesumaja teenus toimib, eraklientide hulk on suurenenud ning teenust pakutakse Kohila vallast ja Raplamaalt välja. Erivajadusega töötajate arv on kasvanud kuni 10 töötajani, juhendajate arv on tõusnud neljale töötajale.

MTÜ Eesti Pagulasabi – tprojekti raames väljatöötatud teenusestruktuuri ja materjalide (sh käsiraamat) toel võideti 2018. a. keskel AMIF ja Siseministeeriumi rahastatud projektikonkurss tugiisikuteenuse ja teiste kohanemist toetavate teenuste pakkumiseks kuni 2020. a. lõpuni. Sellega muututi ainsaks pagulastele tugiteenuseid pakkuvaks organisatsiooniks Eestis. Tugiisikuteenuse klientide arv on küll võrreldes ajaga kaks aastat tagasi mõnevõrra langenud (umbkaudu 40 perelt 20-le), mis tulenes üldisest rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate arvu langusest kahel viimasel aastal. Suurenenud on teiste kasusaajate hulk, tulenevalt teenuse struktuuri laienemisest on kohanemist toetavad teenused avatud ka teistele rändetaustaga inimestele peale pagulaste.

Sänna Kultuurimõis – projekti käigus renoveeriti ning sisustati kaks ruumi lapsehoiuteenuse käivitamiseks. Esimese aasta alguses oli lapsi 4, arv kasvas peagi kaheksani. Teisel aastal oli lapsi juba 6-8 ja 2020 aastat alustati 6 lapsega. Lastehoiu maksimummahuks on 10 last, kuid kõige optimaalsem on 7 last, suurema laste arvu juures on vajalik juba abitöötaja palkamine.

Vabaühenduste majandusliku elujõulisuse arenguhüppe taotlusvooru 2017 aastal laekus 82 taotlust, millest rahastuse said **11 üleriigilist taotlust** ja **13 piirkondlikku taotlust**. Järelaruande esitasid kõik 24 ühingut. Vooru raames tegeleti peamiselt järgmiste valdkondadega: haridus, eneseareng- ja teostus, kultuur ja vaba aja sisustamine, füüsiline tervis ja heaolu, sotsiaalne kaasatus (sh huvikaitse), vaimne tervis ja heaolu, sotsiaalne ettevõtlus, tööhõive ja ettevõtlus ja majandusareng. Arendati peamiselt: rahastusmudel ja finantsjuhtimine; põhitegevuse sisuline arendamine (sh kvaliteet ja mõju); turundus ja kommunikatsioon: inimesed organisatsioonis; põhitegevuse laiendamine; uute tegevuste algatamine; missioon, visioon, strateegia ja planeerimine ja IT-infrastruktuur. Omatulu on enamasti juhtudel suurenenud ning põhjusena on enamasti välja toodud projektitegevusi. Omatulu on vähenenud 7 juhul. Mitmel juhul mõjutas omatulu vähenemist ka eriolukord.

Mõned näited:

MTÜ Aarete Laegas – saavutati projekti eesmärk arendada toimiv kassasüsteem heategevuspoes uue taseme saavutamiseks, soetati väikekaubik kaupade transpordivõimekuse suurendamiseks ning arendati välja kodulehekülg. Kassasüsteem ja kaubik on kasutuses, e-pood toimub edukalt ning poe müügikäive on kasvanud. Tänu e-poele suutis ühing edukalt toime tulla ka eriolukorrast tulenevate raskustega. Edasiste väljakutsetena nähakse kasvavat töökoormust, palgaliste töökohtade loomist ja laienemist teistesse Eesti piirkondadesse.

MTÜ Vanaajamaja – töötati välja projekti eesmärgiks olnud finantsjuhtimise, annetuste kogumise ja sponsorite kaasamise strateegia. Arendati välja e-pood. E-poe teenus töötab stabiilselt, strateegiat järgitakse ning majandamismudel on iseseisev ja stabiilne. Ühing hindab projektitegevusi tulemuslikeks ja ennast elujõuliseks. Edasiste väljakutsetena nähakse mitme eduka arenguhüppe-järgse stabiilse töörütmide leidmist, nõustamise teenuse arendamist ja uute partnerite leidmist.

Eesti Unekooli Ühing – saavutatud on projekti eesmärk integreerida uneteemaline nõustamine rehabilitatsiooniteenuste valdkonda. Projekti raames välja töötatud koolitusprogramm lastega töötavatele spetsialistidele toimib ning koolitusi on pakutud ka prognoositust laiemalt sihtrühmale. Loodi uus koduleht, kus on välja toodud teenused ja koolitused, kodulehele on viidud broneerimine ja tasumine. Müügitulu on suurenenud ja moodustas 100% 2020. a. tulust. Edasiste väljakutsetena nähakse teenuste ringi laiendamist ja müügitulemuste ületamist.

Taotlejate ja toetuse saajate tagasiside on rahulolev. Toetus arendustegevusteks võimaldab ühingul tegeleda enda jaoks relevantsete arenguvajadustega ning oma arengut strateegiliselt juhtida. Kiideti KÜSKI rolli vabaühenduste toetamisel, taotlusvormide ning aruandluse selgust ning meeldivat suhtlust. Samas tunti muret eriolukorrast tulenenud raskuste osas ning kaheldi oma võimekuses jääda püsima ilma välise

toeta, mitmel korral pöörduti KÜSKI poole abi saamiseks. Vabaühendused vajavad väga eriolukorrast tulenevate probleemide lahendamiseks riigi poolt rahalist tuge, kuna ajaliselt on vabaühenduste omatulu teenimise ja tegutsemise paus veninud juba aasta pikkuseks.

NULA inkubaator

Koostöös Heateo Sihtasutusega viisime ellu NULA juba viienda hooaja. NULA ehk Nupukate Lahenduste inkubaator on sündinud selleks, et aidata ellu kutsuda ja ka teostada ideid, mis lahendavad Eesti ühiskonnas kriitilisi ühiskondlikke probleeme.

Toimused inspiratsioonipäevad, esimene Tartu Loodusmajas, kus osales 25 huvilist. Tallinna infopäev viidi läbi juba eriolukorra tõttu zoomi vahendusel, mida kanti üle ka Nula Facebooki lehel „live’is“. Infopäev oli väga edukas, kokku jõudis ca 1,5 tundi kestnud webinarini vormis infopäev 12 000 kontaktini. Ülekande ajal oli igal hetkel vaatajaid korraga 30-80. Eriolukorra tõttu otsustati Narva infopäeva eraldi mitte korraldada. Aprillis esitati tähtjaks **kokku 80 ideed**, millest 15 said oma algatust tutvustada nõuandvale kogule. Neist 10 valiti välja NULA inkubaatorisse. Inkubaator on tavapäraselt kaheosaline - esimesed kaks kuud (mai ja juuni) oli kümnel meeskonnal võimalus oma ideed täpsustada ja testida. Juulikuust jätkavad põhjalikumalt oma idee edasi arendamisega 6 meeskonda. 2020 aastal otsustas nõuandev kogu, et kõik 10 algatust jätkavad inkubaatori teises osas, põhjendades otsust väga kõrge taseme ning tugevate meeskondadega. Hoolimata riiklikust eriorukorrast suudeti kiiresti kohaneda ning kõik koolitused ja NULA algatuste meeskondade kohtumised mentoritega toimusid väga edukalt veebi vahendusel.

Nula koduleht nüüd ka inglise keeles <https://nula.kysk.ee/en>

Inkubaatori lõppedes esitasid KÜSKile oma idee elluviimiseks stardiraha taotlused 6 algatust: Helirännak, Citizen OS, CommuniCare, Helge Kool, Logopuu ja E-Lapsehoidja.

Aasta lõpus määrati kolmele algatusele pooleteiseks aastaks 25 000-eurose starditoetus. Nendeks osutusid:

- **Helge Kool MTÜ** südameasi on leevendada kooliõpilaste läbipõlemist. Selleks, et muuta koolielu laste jaoks rõõmsamaks, luuakse mobiilirakendus, mis annab õpilastele võimaluse jälgida oma mõtteid ja tundeid ja mille kaudu saavad nad ennast ise aidata või küsida abi koolipsühholoogilt või sotsiaalpedagoogilt.
- **MTÜ Logopuu** soov on aidata 0-3 aastaste laste vanematel saada kiiresti tõenduspõhist infot oma lapse kõne arengu ja arendamise kohta ja sel viisil suurendada logopeedilise abi kättesaadavust. Selleks luuakse veebiplatvormi, kus lapsevanem saab ise testida oma lapse kõne arengu taset ning leiab usaldusväärset infot ja veebipõhiseid mänge, mille abil saab lapsevanem toetada lapse kõne- ja suhtlemisoskuse arengut.
- **MTÜ Kideo arendatud** E-lapsehoidja viib videokõne vahendusel kokku pered ja tööd otsivad lapsehoidjad, pakkudes paindlikku, kiiret ja asukohast sõltumatut lapsehoidmise teenust laste kõrvalt kodukontoris töötavatele vanematele. Selleks lisavad kontrollitud lapsehoidjad veebiplatvormi kaudu videosessioonide aegu, mida saab lühikese etteteatamisega broneerida raamatu lugemiseks, meisterdamiseks, koolitöodes abistamiseks või muudeks tegevusteks.

NULA inkubaator ja starditoetuste andmise konkurss on jätkuvalt üks KÜSKI õnnestunumaid ja suurt mõju avaldav toetustegevus. 2020 sügisel toimus konkurss NULA inkubaatori rakenduspartneri leidmiseks järgmiseks kolmeks aastaks. Konkursile esitati üks taotlus (arvatavasti on põhjus inkubaatori valdkonna spetsiifilisuses ja rahalise omaosaluse määra tingimuses). Taotlus sai kolmelt hindajalt kõrged punktid ning KÜSKI nõukogu otsusega jätkab NULA inkubaatori elluviimist järgneval kolmel aastal Heateo Sihtasutus.

Uus hooaeg käivitub 2021. aasta alguses. Suuri sisulisi muudatusi võrreldes 2020. aastaga ei ole. NULA on endiselt üks KÜSKI seniseid lipulaevu – siit on võrsunud mitmeid mõjukaid ühiskondlikke algatusi ning tagasiside kohaselt tuleks jätkata ilma suuremate muutusteta.

Suursündmuste toetamine

2020. aasta suursündmuste rahastamise otsustas KÜSKI nõukogu koosolekul 19.12.2019 a. , toetada loetletud sündmusi kokku summas 130 400 eurot:

- ajakirja Hea Kodanik väljaandmine, mida korraldab Vabaühenduste Liit, summas 28 000 eurot;
- Arvamusfestival, mida korraldab MTÜ Arvamusfestival, summas 10 000 eurot;
- Teeme Ära talgupäev, mida korraldab Eestimaa Looduse Fond, summas 38 400 eurot;
- üleriigiline vabatahtlike tunnustusüritus „Märka vabatahtlikku 2020“, mida korraldab Eesti Külaliikumine Kodukant, summas 10 000 eurot;
- maakondlikud vabaühenduste tunnustamissündmused, mida korraldavad maakondlikud arenduskeskused, summas 32 000 eurot;
- TEDxLasnamäe, korraldajaks MTÜ Davai, summas 4 000 eurot;
- Venekeelsete ühingute arenguseminar „VNEformaad“, korraldajaks SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus, summas 8 000 eurot.

Kõik toetatud suursündmused omavad vabakonna jaoks olulist kaalu ja kaasavad märkimisväärsel arvul osalejaid.

ARENDUS- JA TUGITEGEVUSED

Nõustamine ja arendustegevus maakondades

KÜSK koordineerib jätkuvalt maakondlike arenduskeskuste vabaühenduste konsultantide tööd. Tellime keskustelt nõustamis- ja tugitegevusi kodanikuühendustele ja –algatustele. Selleks, et kogukonnatasandil oleks tugi vabaühendustele olemas ning kogukonnad üle Eesti aktiivsed. Kokku on üle Eesti 17 konsultanti, neist kaks vene töökeelega.

2020 aastal oli kõige muu kõrval oluline fookus vabaühenduste rahastamisel kohalike omavalitsuste tasandil. Koostöös maakondlike arenduskeskustega valmib 2021. aastal analüüs kõigi Eesti omavalitsuste kohta, v.a Tallinn. Analüüs on jätkuks 2016 a. tehtud analüüsile, kui uuriti vabaühenduste rahastamist omavalitsustes. Esimese etapina koostati analüüsi lähteülesanne ning seejärel koostöös MAKidega valmistati ette materjalid maakondades andmete kogumiseks. Teises etapis MAKide vabaühenduste konsultandid koguvad andmeid oma maakonna omavalitsuste kohta. Kolmandas etapis koondab Tallinna Ülikool kogutud andmed põhjalikumaks analüüsi raportiks ning vajadusel kogub andmeid juurde (viib läbi intervjuud, kogub häid näiteid jms). Analüüsi raport valmis 19.03.2021.

Jätkuvalt on MAKidel kohustus tagada kõigi kokkulepitud teenuste pakkumine arenduskeskuses kohtumiste, grupinõustamiste, e-kirja või telefoni teel nõustamiste vms vormides.

Konsultantide üheks rolliks on hallata vabaühenduste nõuandeportaali mtyabi.ee, millelt leiab operatiivselt abi nii vabaühenduse igapäevategevusi puudutavate küsimuste osas kui infot koolitus- ja rahastusvõimaluste kohta.

MAKidelt tellitavad juhtide arenguprogrammid maakondades on seotud 2020 aasta fookusteemaga, tulevikutrendid vabaühenduste maailmas. Konsultandid valivad läbi viidavad koolitusteemad ise. Toetust said eestikeelsed tugitegevused kõigis Eesti maakondades ja kaks venekeelset tugitegevuste programmi Harjumaal ning Ida-Virumaal. Pärnumaa, Viljandimaa ja Läänemaa esitasid ühise taotluse, korraldati talvekool. Tugitegevuste ellu viimist mõjutas muidugi COVID-19 viiruse puhangust tulenenud kriis ja eriolukord. See tõi kaasa nii uute meetodite katsetamise (näiteks veebikoolitused zoomis) kui ka teatud tegevuste edasi lükkamise (näiteks õppereisid). Koolituste toimumine veebi keskkonnas võimaldas maakondade ülest koostööd ja enamatel vabaühendustel koolitusel osaleda. Ootame arenguprogrammide

korraldamisel suuremat koostöö arenduskeskuste vahel tegevuste ellu viimisel ning uudsete meetodite kasutamist, lisaks traditsioonilistele koolitustele-õppereisidele teiste võimaluste katsetamine.

Taoliste maakonnas tegutsevatele ühendustele pakutavate tugitegevustega tuleks kindlasti edaspidi jätkata.

Jätkasime kliendirahulolu küsitluste läbiviimisega, klientide tagasiside ja ettepanekute kaudu saadud sisend on aluseks konsultatsiooniteenuse täiendamiseks ning vabaühenduste konsultantide teenuse kvaliteedi hindamiseks.

RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ SOODUSTAMINE

2020. aastal jätkasime Kodanike Euroopa programmi tutvustamist üle Eesti vabaühenduste, kohalike omavalitsuste ja muu avaliku sektori asutuste seas. Viisime ühes partneritega läbi sündmusi ja veebiseminare. Esialgu planeeritud sündmustest said ellu viidud vaid mõned, sest COVID-19 viirusest tingitud piirangute tõttu jäi toimumata või järgmisse aastasse edasi lükatud mitmed koos teiste koostööpartneritega korraldatavad seminarid ja üritused. Mõnede ära jäänud sündmuste asemel korraldati veebiseminarid, sh kaks infoseminari KÜSKiga.

KÜSK programmi kaudu rahastuse jagamisega seotud ei ole, üksnes nõustame vabaühendusi ja taotlejaid üle Eesti. Kas otseselt või kaudselt meie teavitustöö tulemusena esitati eelmisel aastal Eestist 11 taotlust. Toetuse sai 2 taotlust ja 22 Eesti asutust või organisatsiooni osalevad 21 projektis partnerina.

2020. aastal viidi läbi koostöös partneritega ja tutvustati programmi muudel sündmustel 9 korral, viies teadmisi programmist rohkem kui 400 osalejani töötubade, ettekannete, veebiseminaride ja partnerlust soodustavate kontaktseminaride kaudu.

2020. aastaga lõppes Kodanike Euroopa programmi 7 aastane periood ja meetmetesse taotluste esitamine. 31.03.2021. seisuga programmiperioodi lõpeb ning programmi liitub uue Euroopa Liidu riikide ülese Kodanike, Võrdõiguslikkuse, Õiguste ja Väärtuste programmiga.

Reisitoetuste konkurss

Reisitoetuste konkursile esitati kokku 34 taotlust, millest 29 vastasid konkursi tingimustele. KÜSKi toel said oma kogemusi laias maailmas jagada või väliseksperte siia tuua 13 taotlejat. Head Eesti kodanikuühiskonnapraktikat levitati Ameerika Ühendriikides, Venemaal, Küprosel, Belgias, Taanis, Saksamaal, Mehhikos, Türgis ja Tuneesias. Eksperte võõrustasid Eesti kodanikuühendused sellistest riikidest nagu Maroko, Ameerika Ühendriigid, Suurbritannia ja Portugal.

Huvi reisitoetuse vastu oli aasta algul suur, kuid COVID-19 viiruse tõttu jäid mitmed sündmused ära, mistõttu loobusid 16 toetust saanud taotlejat toetusest ning 2 taotlejat toetuslepingu sõlmimisest, ja oktoobris 2020 a. otsustas KÜSKi nõukogu suunata reisitoetuste konkursist vabanenud vahendid muude rahvusvahelise koostöö suuna konkursside toetamiseks.

Välisprojektide omafinantseeringu toetamine

Toetasime 19 ühingu omafinantseeringutaotlust. Teiste seas aitasime kaasa mitmekesisus töökohal, eakate naiste vastase vägivalda ohvrite toetamise ja kaitsmise, inimõiguste ja võrdse kohtlemise, mobiilsete noorte, rände, sotsiaalse ettevõtluse ja süsinikuneutraalse majanduse teemalistele aruteludele ja tegevuste käivitamisele.

Rahvusvaheliste katusorganisatsioonide suursündmuste konkurss

2020. aastal esitati konkursile 2 taotlust, mis vastasid konkursi tingimustele. Toetuse said Sillamäe Lastekaitse Ühing, et tuua kokku rahvusvahelised amatöörkunsti huvilised Narvas, ja Mittetulundusühing Robotex, et edendada laste ja noorte tehnika- ja teadusalast huvi ning kajastada Eesti innovaatilist teaduspõhist arengutegevust välisriikides. Tulenevalt COVID-19 tingitud piirangutest lükkus Mittetulundusühing Robotexi sündmus 2021. aastasse.

MUU OLULINE

Kohaliku Omaalgatuse Programm (KOP)

Kuni 1.06.2020 nõustas KÜSK maakondlikke arendusorganisatsioone (kelle ülesandeks oli ja on maakonnas KOP voorude korraldamine) ning samuti ka rahandusministeeriumi programmi tõhusaks rakendamiseks.

Parima vabaühenduse stipendium

2020. aasta parimaks vabaühenduseks tunnistati MTÜ Peaasjad, sellega kaasnes KÜSKi stipendium 5000 eurot. MTÜ Peaasjad tegeleb vaimse tervise edendamise, probleemide ennetuse, varase sekkumise ja häbimärgistamise vähendamisega meie ühiskonnas.

- Tegutseb portaal Peaasi.ee, koos e-nõustamise võimalusega.
- Arendame kaasaegseid teenuseid, et vaimse tervise abi oleks paremini kättesaadav.
- Tekitame igal võimalusel avalikke vestlusi vaimsest tervisest.
- Pakume koolitusi noortele, noortega töötavatele inimestele, ettevõtetele ja teistele huvilistele.

Koolinoorte ideekonkurss „Mina suudan“

KÜSK koostöös siseministeeriumiga viis läbi koolinoorte ideekonkursi „Mina suudan“. Anti välja 5 auhinda 6.-9. klasside arvestuses, 3 auhinda 10.-12. klasside arvestuses, 4 auhinda võidutööde juhendajatele.

Panus erinevatesse kodanikuühiskonna tööühmadesse

Panustasime palju oma aega ja teadmisi uue Kodanikuühiskonna programmi 2021 – 2024 ettevalmistamise protsessi ning samuti osalesime Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava 2021-2030 aruteludes.

Osalesime Aasta kodaniku, silmapaistvamate vabaühenduste valimisel, integratsiooniteemalistes tööühmades, sotsiaalse innovatsiooni võrgustiku koostöös, avatud valitsemise partnerluse tööühmades, koolinoorte ideekonkursi hindamisel, USAID vabaühenduste jätkusuutlikkuse indeksi koostamisel ja mõnes teiseski tööühmas.

2020. aastal valmis siseministeeriumi koordineerimisel kodanikuühiskonna programm 2021 – 2024. Selle alusel uuendas KÜSK oma strateegiat.

Olulised majandusnäitajad

Tulude jaotus:	2020	osakaal	2019	osakaal
Saadud sihtfinantseerimine tegevukuludeks (s.h.tegevustoetus)	394 837€	23,1%	405 601€	20,4%
Vahendatud tegevustoetus	426 000€	24,9%	426 000€	21,4%
Sihtfinantseerimise vahendamine (projektitoetused)	883 863€	51,8%	1 158 464€	58,1%
Omatulu	2 781€	0,2%	2 160€	0,1%
Kokku	1 707 481€		1 992 225€	

Kulude jaotus:	2020	osakaal	2019	osakaal
Jagatud toetused (s.h.vahendatud tegevustoetus)	1 271 314€	76,7%	1 591 024€	79,9%
Mitmesugused tegevuskulud	108 181€	6,5%	142 685€	7,2%
Tööjõukulud	279 043€	16,8%	258 519€	13,0%
Kokku	1 658 538€		1 992 228€	

Olulisemad majandusnäitajad:	2020	2019	2018	2017
Käibevara (raha ja nõuded)	1 043 526€	803 396€	1 018 752€	1 379 406€
<i>s.h.nõuded toetusesaajatele</i>	<i>440 035€</i>	<i>294 309€</i>	<i>423 810€</i>	<i>475 778€</i>
Kohustused	935 234€	744 047€	960 035€	1 281 316€
<i>s.h.sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed</i>	<i>916 651€</i>	<i>714 988€</i>	<i>906 821€</i>	<i>1 211 369€</i>
Netovara (tulem)	108 292€	59 349€	58 716€	98 090€
Tulud	1 707 481€	1 992 225€	2 329 575€	3 568 841€
<i>s.h.saadud toetused</i>	<i>1 704 700 €</i>	<i>1 990 065€</i>	<i>2 328 560€</i>	<i>3 568 359€</i>
Kulud	1 658 538€	1 992 228€	2 368 948€	3 529 655€
<i>s.h.jagatud toetused</i>	<i>1 271 374€</i>	<i>1 591 024€</i>	<i>1 861 823€</i>	<i>3 054 894€</i>

Suhtarvud:	2020	2019	2018	2017
Käibevara/kohustused	1,12	1,08	1,06	1,08
Netovõlakoormus ehk (kohustused-likv.varad)/tulud	19,4%	11,8%	17,4%	11,3%
Antud toetuste osakaal kogukulus	76,7%	79,9%	78,6%	86,5%

Inimesed:	2020	2019	2018	2017
Nõukogu liikmete arv	7	7	7	9
Nõukogule makstud tasud	13 475€	3 230€	4 530€	5 030€
Juhatusel liikmete arv	1	1	1	1
Juhatusel makstud tasud	39 768€	33 600€	31 200€	33 800€
Töölepinguga töötajate arv	7	7	10	11
Töötajatele makstud tasud	135 374€	144 482€	185 630€	190 696€

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	603 366	509 087	
Nõuded ja ettemaksed	440 160	294 309	2
Kokku käibevarad	1 043 526	803 396	
Kokku varad	1 043 526	803 396	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	18 583	29 059	4
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	916 651	714 989	5
Kokku lühiajalised kohustised	935 234	744 048	
Kokku kohustised	935 234	744 048	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	59 349	58 716	
Aruandeaasta tulem	48 943	632	
Kokku netovara	108 292	59 348	
Kokku kohustised ja netovara	1 043 526	803 396	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	1 704 700	1 990 065	6
Muud tulud	2 781	2 160	
Kokku tulud	1 707 481	1 992 225	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-1 271 314	-1 590 964	7
Mitmesugused tegevuskulud	-108 181	-142 744	8
Tööjõukulud	-279 043	-258 519	9
Kokku kulud	-1 658 538	-1 992 227	
Põhitegevuse tulem	48 943	-2	
Intressitulud	0	634	
Aruandeaasta tulem	48 943	632	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	48 943	-2
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-145 851	170 427
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	191 187	-215 987
Kokku rahavood põhitegevusest	94 279	-45 562
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	0	634
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	634
Kokku rahavood	94 279	-44 928
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	509 087	554 015
Raha ja raha ekvivalentide muutus	94 279	-44 928
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	603 366	509 087

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	58 716	58 716
Aruandeaasta tulem	632	632
31.12.2019	59 348	59 348
Korrigeeritud saldo		
31.12.2019	59 348	59 348
Aruandeaasta tulem	48 943	48 943
Muud muutused netovaras	1	1
31.12.2020	108 292	108 292

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standardid on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ja täiendab Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Alates 01.06.2020a osutab SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitalile raamatupidamisteenust Riigi Tugiteenuste Keskus. Raamatupidamistehingud kajastatakse "Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend" Lisa 1 kontoplaani alusel.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse raha pangas. Sihtasutuse rahavood on kajastatud kaudsel meetodil. Arvelduste teostamine toimub riigikassa kaudu.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, see on nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused ja tagasimaksed. Ostjatel laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Kõiki muid nõudeid (intressinõuded, maksude ettemaksed, tulevaste perioodide kulud) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega.

Lühiajaliste nõuete grupis kajastatud ühingutele tehtud ettemaksetena arvestatakse toetuste maksed, mis on üle kantud toetuse saajatele, kuid tekkepõhine toetuse kuluna kajastamise periood ei ole veel saabunud (saaja ei ole teinud kulutusi bilansipäevaks ära või bilansipäevaks ei ole saanud dokumente, mis tõendavad saaja poolt kulutuste tegemist). Peale toetuse saajate poolt esitatud kuluaruannete kontrollimist ja kinnitamist kantakse kasutatud ettemaksete osa sihtfinantseerimise kuludesse ja lühiajalistest nõuetest maha.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimise vahendamine.

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital vahendab riigieelarvelisi toetusi kodanikuühiskonna arendamiseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiseid toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, tegevuskava ja rahaline eelarve. Toetuse vahendajana nõuame projekti kohta detailset aruandlust ning raha ülejääk tagastatakse projekti lõppedes toetuse saaja poolt.

Vahendatud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna üldjuhul tegevuskulude tegemise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Programmide raames väljastatavad toetused vabaihindustele kajastatakse ettemaksete tegemisel ettemakstud sihtfinantseerimisena bilansis aktiva poolel lühiajaliste nõuete grupis. Peale toetuse saajate poolt esitatud kuluaruannete kontrollimist ja kinnitamist kantakse kasutatud ettemaksete osa sihtfinantseerimise vahendamise kuludesse ja vähendatakse lühiajalisi nõudeid. Samal ajal kajastatakse sihtfinantseerimise tulu ning vähendatakse sihtfinantseerimise vahendamiseks saadud ettemakseid.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuete bilansivälistel kontodel.

Saadud tegevustoetusi kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Tegevustoetust antakse SA-le Kodanikuühiskonna Sihtkapital tema põhikirjaliste ülesannete täitmiseks ning vastavalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendi §-le 25 lg 11 kajastatakse tegevustoetus raha ülekandmisel koheselt toetuse saaja juures tuluna. Kui eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha jäetakse sihtasutusele järgmise perioodi kulutuste katteks, võib tekkida majandusaastal positiivne tulem ning sellest lähtuvalt järgmisel majandusaastal negatiivne tulem.

Tulud

Teenuste müük on sihtasutuse kõrvaltegevus ning esitatud tulemiaruanDES real "Muud tulud".

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kulud

Tegevuskuludena näidatakse sihtasutuse tegevusega seotud tekkepõhiseid kulusid.

Tööjõukulud ning nendega seotud maksukulud kajastatakse tekkepõhiselt perioodis, mille eest kulu arvestati. Kasutamata puhkepäevade ja väljamaksmata puhkusetasude kohustust hinnatakse ümber üks kord aastas aastaaruande lõpu seisuga.

Seotud osapooled

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- * Siseministeeriumi kui asutajaõiguste teostajat,
- * tegev- ja kõrgemat juhtkonda,
- * eelpool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	125	125
Ostjatelt laekumata arved	125	125
Ettemakstud toetused	440 035	440 035
Kokku nõuded ja ettemaksed	440 160	440 160
	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	150	150
Ostjatelt laekumata arved	150	150
Ettemaksed	2 886	2 886
Tulevaste perioodide kulud	2 886	2 886
Ettemaksed: Vabaihenduste toetusprogramm	284 157	284 157
Muud nõuded ja makstud deposiidid	2 116	2 116
Nõuded toetuste eest	5 000	5 000
Kokku nõuded ja ettemaksed	294 309	294 309

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	3 019	4 712
Erisoodustuse tulumaks	60	167
Sotsiaalmaks	5 777	8 402
Kohustuslik kogumispension	337	373
Töötuskindlustusmaksed	323	438
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	9 516	14 092

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	3 673	3 673
Võlad töövõtjatele	5 394	5 394
Maksuvõlad	9 516	9 516
Kokku võlad ja ettemaksed	18 583	18 583
	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	2 193	2 193
Võlad töövõtjatele	4 187	4 187
Maksuvõlad	14 092	14 092
Muud võlad	1 128	1 128
Muud viitvõlad	1 128	1 128
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused vabaühenduste ees	7 459	7 459
Kokku võlad ja ettemaksed	29 059	29 059

Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2018		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Vabaühenduste toetusprogramm (s.h. halduskulud)	0	785 034	1 300 000	0	1 390 510	0	694 524
Kohaliku omaalgatuse programm (s.h. rakenduskulud)	0	32 344	0	0	21 972	0	10 372
Kodanike Euroopa kontaktpunkt (s.h.halduskulud)	10 000	0	55 000	0	50 000	5 000	0
Maakondlike arenduskeskuste koordineerimine	0	0	465 000	0	465 000	0	0
Vabaühenduste toetusprogramm - EV100	0	63 608	25 835	23 267	56 083	0	10 093
Koolinoorte ideekonkurss	0	0	6 500	0	6 500	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	10 000	880 986	1 852 335	23 267	1 990 065	5 000	714 989
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	10 000	880 986	1 852 335	23 267	1 990 065	5 000	714 989

	31.12.2019		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kodanike Euroopa kontaktpunkt	5 000		55 200		38 549		11 651
Vabaühenduste toetusprogramm		704 617	1 102 347	3 779	898 184		905 000
Kohaliku omaalgatuse programm		10 372		1 269	9 103		0
Maakondlikud arendustegevused			426 000		426 000		0
Tegevustoetused			332 864		332 864		0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	5 000	714 989	1 916 411	5 048	1 704 700		916 651
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	5 000	714 989	1 916 411	5 048	1 704 700		916 651

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	394 837	380 601
Vahendatud tegevustoetus	426 000	426 000
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	38 549	25 000
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	845 314	1 158 464
Kokku annetused ja toetused	1 704 700	1 990 065

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2020	2019
Rahaline annetus	33	0
Kokku annetused ja toetused	33	0

Lisa 7 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019
Vabaiühenduste toetusprogramm	845 314	1 164 964
Maakondlikud arenduskeskused (tegevustoetus)	426 000	426 000
Kokku jagatud annetused ja toetused	1 271 314	1 590 964

Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2020	2019
Üür ja rent	18 387	28 387
Energia	2 629	6 415
Elektrienergia	1 568	4 384
Soojusenergia	1 061	2 031
Veevarustusteenused	82	244
Mitmesugused bürookulud	6 557	5 580
Lähetuskulud	642	5 112
Koolituskulud	5 080	2 438
Administreerimiskulud ehk üldised haldamiskulud	7 557	8 480
Info- ja PR teenused	500	792
Isikliku sõiduauto kasutamise hüvitised	1 345	3 831
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud(s.h. kontoritehnika rent, IT-alased teenused)	12 129	7 929
Koolituste korraldamiskulud vabaühendustele (s.h. infopäevad)	39 480	54 705
Avalike ürituste korraldamise kulud (s.h. seminarid, KÜSKi Kogemuspäev)	1 347	5 701
Käibemaksukulu	11 990	13 125
Muud	456	5
Kokku mitmesugused tegevuskulud	108 181	142 744

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2020	2019
Palgakulu		
s.h. nõukogu ja juhatuse liikmed	53 243	36 830
põhikohaga töötajate töötasu ja hüvitised	135 374	144 482
ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	15 646	10 111
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	68 567	64 402
Töötajatele antud erisoodustused	3 737	1 601
Erisoodustustelt arvestatud maksud (tulumaks ja sotsiaalmaks)	2 476	1 093
Kokku tööjõukulud	279 043	258 519
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	7	7

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2020	31.12.2019	
	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	910 925	0	694 523

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	53 243	36 830
isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis	1 276	1 934

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapooleks Siseministeeriumi kui asutajaõiguste teostajat. Aruandes on kajastatud sihtasutuse kohustised ja nõuded Siseministeeriumile seisuga 31.12.2020.

2020.a on laekunud Siseministeeriumilt 1 886 410 eurot ja kajastatud tulusid 1 670 008 eurot.

Aruandeaastal on arvestatud tasusid SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital juhatajale ja nõukogu liikmetele kokku summas 53 243 eurot. Juhatajale on makstud isikliku sõiduauto hüvitist kokku summas 1276 eurot.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 19.04.2021

Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital (registrikood: 90009654) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANNELI ROOSALU	Juhatuse liige	19.04.2021

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2020 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31.12.2020 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperдите eetikakodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Enn Leppik

Vandeauditori number 57

/digitaalselt allkirjastatud/

Margit Leppik

Vandeauditori number 412

Auditorbüroo ELSS OÜ

Nexia International liige

Auditoortetvõtja tegevusloa number 59

19.04.2021

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital (registrikood: 90009654) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ENN LEPPIK	Vandeaudiitor	19.04.2021
MARGIT LEPPIK	Vandeaudiitor	19.04.2021

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid	94992	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5165825
E-posti aadress	kysk@kysk.ee
Veebilehe aadress	www.kysk.ee